

יולי 2012 – תיר 1391 לשבוע שבין 4/7/11 – 11/7/12 עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

המשך היערכות המשטר לצד הפגנת נחישות לנוכח החרפת הסנקציות הכלכליות	✓
המרכז למחקרים של המג'לס: עליית מחירי מוצרי האנרגיה לא השפיעה באופן משמעותי על הרגלי הצריכה של האזרחים	✓
הופסקה הפצתה של ביוגרפיה חדשה של ח'אמנהאי, שעוררה התנגדות בלשכת המנהיג	✓
ביקורת חריפה מצד הממסד הדתי על החלטת ליגת העל בכדורגל לקיים משחקים במהלך הרמדאן	✓
תמונות השבוע: עוני בכפר באסלאמשהר שליד טהראן	✓

המשך היערכות המשטר לצד הפגנת נחישות לנוכח החרפת הסנקציות הכלכליות

המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, בראשות עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, קיימה בשבת שעברה (7 יולי) דיון מיוחד בהשתתפות הנשיא, מחמוד אחמדינז'אד, לדיון בהשלכות הסנקציות הכלכליות המחריפות נגד איראן.

מזכיר המועצה, מחסן רזאאי (Mohsen Reza'i), עדכן, כי הנשיא, שר הכלכלה, שר הנפט, שר התעשייה והמסחר ונגיד הבנק המרכזי הציגו בפני המועצה דיווח כלכלי וסקרו בפניה את הבעיות הניצבות בפני איראן כתוצאה מהסנקציות, שהוטלו עליה בשנתיים האחרונות מצד ארצות-הברית והאיחוד האירופי. בעיות אלה החריפו, לדבריו, בששת החודשים האחרונים. הממשלה דיווחה למועצה, כי כתוצאה מהסנקציות ירדו הכנסות המדינה במטבע חוץ והתעוררו קשיים בהעברת כספים בין הבנקים ובתנועת אוניות. נציגי הממשלה הציגו בפני המועצה את התוכניות שגיבשו על מנת להתמודד עם "המלחמה הכלכלית" שנכפתה, לדבריהם, על איראן ועדכנו, כי בהתאם להחלטת הממשלה פועלים כיום מטה כלכלי וועדה כלכלית המקיימים דיונים שוטפים בראשות הנשיא בנוגע להיערכות לנוכח הסנקציות. הנשיא אחמדינז'אד ציין, כי חלק מהדיונים המתקיימים בהשתתפות שרי הממשלה הכלכליים ונציגי הבנק המרכזי נמשכים משעות הבוקר ועד שעות הערב.

רזאא'י מסר, כי הדיווח, שנמסר על-ידי הממשלה, היה אופטימי והצביע על יכולתה להתגבר על הבעיות הכלכליות ועל השלכות הסנקציות. הוא הוסיף, כי נציגי הממשלה הודו, שאינם שבעי רצון מהתייקרות המחירים הנמשכת הגורמת להגברת הלחצים על האזרחים, וטענו, כי אלמלא נקטה הממשלה בכמה צעדים בתחום המוניטארי, הייתה המדינה ניצבת בפני סכנה גדולה. במהלך הישיבה עדכן הנשיא, כי הממשלה גיבשה תוכנית למשך שנה אחת לצורך התמודדות עם הסנקציות הכלכליות.

הישיבה התקיימה, לדברי רזאא'י, באווירה ידידותית. הוא ציין, כי בקרב חברי המועצה התעוררו אומנם חילוקי דעות סביב הדיווח הכלכלי שמסרה הממשלה, אך רוב החברים הביעו את נכונותם לשתף עימה פעולה ולסייע לה בהתמודדות עם המצב הכלכלי. חברי המועצה העלו בפני נציגי הממשלה תהיות ושאלות, ואלה השיבו על שאלות אלה וסיפקו הבטחות, שלטענתם יהיה ביכולתם לממש בחודשים הקרובים. יו"ר המועצה, עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, הודה לממשלה על מאמציה לפתרון הבעיות הכלכליות והביע תקווה, כי היא תוכל לממש את הבטחותיה.

רזאא'י ציין, כי בתום הישיבה סוכם, שעל ראשי שלוש הרשויות לנהל את המאבק במלחמה הכלכלית נגד איראן תוך גילוי אחדות ושיתוף פעולה. הוא הביע את דעתו, כי מאבק זה כנגד מזימות אויביה של איראן מחייב להניח בצד את היריבויות הפוליטיות ולשתף פעולה עם הממשלה (פרארו, 8 יולי 2012).

בראיון, שהעניק לסוכנות הידיעות מהר (Mehr), אמר השבוע רזאא'י, כי איראן זקוקה כיום ל"התעוררות כלכלית" בהמשך ל"התעוררות הפוליטית", שהתרחשה במהלך ההתקוממות העממית נגד המשטר המלוכני בראשות השאה, ול"התעוררות ההגנתית" בתקופת מלחמת איראן-עיראק. הוא הדגיש את הצורך בהשתתפות פעילה מצד אזרחי המדינה בכלכלה, בתעשייה ובחקלאות ואמר, כי נוכחות האזרחים בזירה הכלכלית במסגרת "ההתעוררות השלישית" היא הדרך היחידה להתמודד עם הסנקציות. המאבק נגד הסנקציות מחייב אימוץ "כלכלה עממית" ושימוש בכוחותיהם של האזרחים על מנת להפוך את האיומים והסנקציות להזדמנויות (מהר, 8 יולי 2012).

במסגרת המאמץ האיראני למצוא פתרונות למגבלות, שהוטלו עליה מתוקף אמברגו הנפט, דיווחה השבוע סוכנות הידיעות מהר על הקמת קונסורציום המורכב מיצואנים בעלי שם מהמגזר הפרטי, שנועד לייצא לשווקים העולמיים, ובעיקר לאירופה, בין 400 ל-500 אלף חביות נפט ביום. לדברי ראש התאחדות יצואני מוצרי הנפט, חסן ח'סרוג'רדי (Hassan Khosrojerdi), הקונסורציום הוקם בעקבות הסכם שנחתם בין הבנק המרכזי, משרד הנפט והתאחדות יצואני מוצרי הנפט. בהתאם להסכם זה יימסרו 20% מיצוא הנפט האיראני לידי הקונסורציום החדש. הוא ציין, כי החוזה הראשון ליצוא נפט על-ידי המגזר הפרטי יחתם במהלך השבוע הקרוב וכי הקונסורציום צפוי למכור חלק מהנפט לבתי זיקוק בבעלות פרטית באירופה. בשל המגבלות הבינלאומיות על יצוא נפט מאיראן יינתנו, לדבריו, הטבות לחלק מרוכשי הנפט. הוא סירב לספק פרטים בנוגע להסכמים שהושגו עם בתי זיקוק באירופה בנוגע למכירת הנפט באמצעות הקונסורציום. הקמת הקונסורציום במעורבות המגזר הפרטי מבטאת, לטענת "מהר", את הפיכת הסנקציות להזדמנות לחיזוק מגזר זה (מהר, 7 יולי 2012).

איראן גם הכחישה השבוע, כי היא נתקלת בבעיות לבטח את מיכליות הנפט המובילות נפט איראני בעקבות ביטול הביטוח מצד חברות הביטוח האירופאיות. מחמד-רזא בנא'י (Mohammad-Reza Banali), מנהל חברת הביטוח כיש (Kish), אמר בראיון לסוכנות הידיעות פארס, כי כל המיכליות הגדולות המובילות נפט מאיראן מבוטחות כיום וכי בקרוב יבוטחו 13 מיכליות נפט חדשות (פארס, 8 יולי 2012). במקביל עדכן סגן יו"ר ועדת האנרגיה של המג'לס, עלי מרווי (Ali Marvi), כי ועדת האנרגיה מגבשת בימים אלה חבילת הצעות להתמודדות עם אמברגו הנפט, שתכלול 7-8 סעיפים המתייחסים, בין היתר, לחלופות לביטוח מיכליות נפט ולהעברת האחריות למכירת הנפט ממשד הנפט ללשכת הנשיא (מהר, 9 יולי 2012).

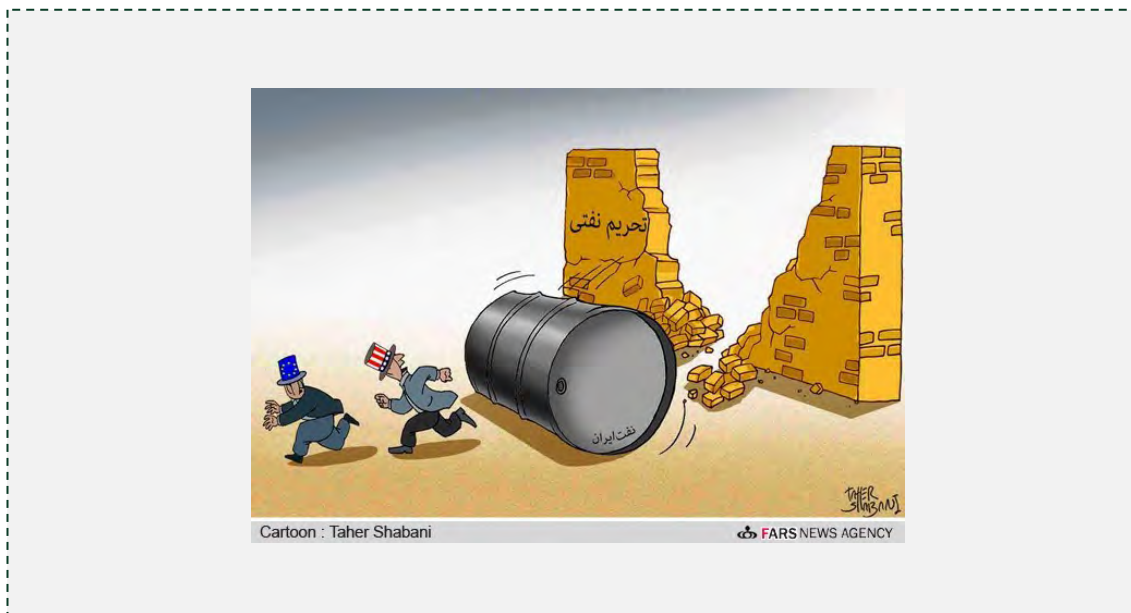
בתוך כך ממשיכה העיתונות הממסדית להתייחס לביטול להשפעות הסנקציות ואמברגו הנפט, שנכנס בשבוע שעבר לתוקפו, ולהמליץ על ניצול הסנקציות החדשות על מנת לקדם תמורות משמעותיות בכלכלה האיראנית.

היומון כיהאן (Keyhan) טען בראשית השבוע, כי הערכות המערב, לפיהן הסנקציות יובילו להתערערות היציבות הפנימית באיראן, לא התממשו וכי אזרחי איראן המשיכו גם בשנה האחרונה לבטא את תמיכתם במשטר ובמהפכה. בהתאם למשפט: "מה שלא הורג, מחשל", ניתן להפוך גם את הסנקציות מאיום להזדמנות לצורך השגת צמיחה והתקדמות באמצעות תכנון נכון והיערכות מצד השלטון לנוכח המלחמה הכלכלית, שנכפתה על איראן מצד אויביה. גם התקשורת המערבית מודה, לטענת כיהאן, שאיראן לא נכנעה ללחצים הכבדים ומתייחסת לסנקציות כאל השקעה המחייבת תשלום מחיר בטווח הקצר אך מבטיחה רווחים בטווח הארוך.

המערב הכה אומנם את המכה הראשונה, אך איראן לא נפגעה ממנה והיא יכולה להשיב כעת מלחמה שערה כנגד מי שהכה אותה. גם במישור הפוליטי לא פגעו הסנקציות באיראן ואף חיזקו את לכידותה הפנימית. כאשר תיחלץ איראן מהאתגר המסוכן, שבו היא נתונה, ואין ספק שהיא תחלץ ממנו, יבוא הקץ ל"אגדת עוצמת המערב" בעיני דעת הקהל העולמית (כיהאן, 8 יולי 2012).

היומון הממשלתי איראן טען, אף הוא, כי כלכלת איראן המבוססת על ערכי המהפכה האסלאמית מסוגלת למזער את השפעת הסנקציות בזכות מעמדה הגיאופוליטי של איראן ויכולותיה הפנימיות ולהפוך אותן להזדמנות על מנת "להנדס מחדש" את תהליך ייצור העושר הלאומי. הכלכלה האיראנית עברה בתקופת ממשלת אחמדינז'אד תהליכים, שהגבירו את הישענותה העצמית של איראן ונועדו למנוע כל פגיעה בעקבות הסנקציות. כלכלת המדינה ממשיכה לצמוח גם כיום על אף מזימות אויבי המשטר והמסיתים מבית.

היומון מתח ביקורת על מתנגדי הממשלה והמשטר בתוך איראן ועל חלק מאמצעי התקשורת הטוענים, כי לסנקציות יש השפעה ומטילים ספק בתוכניותיה המוצלחות של הממשלה. גורמים שונים עושים לטענת "איראן", שימוש לרעה בכלכלה לצרכי תעמולה בשל השפעת החלטותיה הכלכליות של הממשלה על החברה. היומון קרא לתקשורת ולשלטונות להתאחד תחת דגל המהפכה האסלאמית על מנת להבטיח את כניעת האויב (איראן, 8 יולי 2012).

האתר תאבנאק (Tabnak) קרא להפוך את הסנקציות להזדמנות על מנת להשתחרר מתלותה של הכלכלה האיראנית בנפט. במאמר פרשנות, שהתפרסם באתר, נטען, כי תלות זו היא המקור לחלק גדול מהבעיות הכלכליות ומהחולשה המבנית ממנה סובלת הכלכלה. על בסיס ניסיון של מדינות אחרות, ובהן: עיראק, צפון-קוריאה וקובה הנתונה תחת סנקציות למעלה מ-50 שנה, איראן אינה יכולה לצפות להסרת הסנקציות ועליה לנצלן כדי להשתחרר מתלותה בנפט.

הפתרון המרכזי להפסקת התלות בנפט נעוץ, לדברי האתר, בפיתוח התעשיות הפטרוכימיות לצורך התרחבות כלכלית. בשנה שעברה עמדו הכנסותיה של איראן מיצוא מוצרים פטרוכימיים על 12 מיליארד דולרים והדבר מהווה רק חלק מפוטנציאל התעשייה הפטרוכימית שלה. אם תצליח איראן להגביר את יכולת הייצור של ענפי תעשייה זו, ובהם: הפלסטיק, הטקסטיל והחומרים הכימיים, היא תוכל להגדיל את הכנסותיה באופן משמעותי בדומה לתורכיה, שהרוויחה בשנה שעברה למעלה מ-100 מיליארד דולרים מיצוא מוצרי טקסטיל, שחלק גדול מהם קשורים לתעשייה הפטרוכימית.

הכנסות הנפט הנמשכות מזה שנים הביאו לכך, שאיראן לא ראתה כל צורך בחיזוק יתר התעשיות שלה, ואף לא אלה הקשורות באופן ישיר לנפט או לגז. הדבר הביא להשלכות כלכליות חמורות. פיתוח התעשייה הפטרוכימית הוא רק אחת הדרכים להפסקת התלות בנפט לצד דרכים נוספות, ובהן: חיזוק החקלאות, התיירות ומלאכת היד, שכל אחת מהן יכולה להביא לתמורה כלכלית.

האתר סיכם, כי יש לראות בסנקציות איום לצד הזדמנות וכי אופן ההסתכלות על הסנקציות ישפיע על עתיד הכלכלה האיראנית. ניתן אומנם להתמודד עם הסנקציות באמצעות העלאת מחירי הנפט, אימים, סגירת מיצרי הורמוז ומציאת קונים חלופיים לנפט האיראני, אך רצוי לנקוט בצעדים, שיסירו אחת ולתמיד את "שיניה המתנדנדות" של הכלכלה האיראנית (תאבנאכ, 8 יולי 2012).

המרכז למחקרים של המג'לס: עליית מחירי מוצרי האנרגיה לא השפיעה באופן משמעותי על הרגלי הצריכה של האזרחים

דוח, שפרסם השבוע מרכז המחקרים של המג'לס, מצביע על כך, שעליית מחירי מוצרי האנרגיה בעקבות הרפורמה במדיניות הסובסידיות לא השפיעה באופן משמעותי על הרגלי הצריכה של אזרחי איראן.

הדוח בחן את השפעת העלייה החדה במחירי החשמל, הגז הטבעי והדלק בעקבות ביטול הסובסידיות על מוצרי אנרגיה על הרגלי הצריכה של האזרחים בחתך דמוגרפי (משפחות עירוניות לעומת משפחות כפריות) וסוציו-אקונומי (משפחות בעלות הכנסה נמוכה לעומת משפחות בעלות הכנסה בינונית וגבוהה).

מחברי הדוח מצביעים על שלוש מסקנות מרכזיות מהמחקר, שערכו:

1. השפעת עליית המחירים בקרב משפחות כפריות הייתה באופן כללי גדולה יותר מהשפעתה בקרב משפחות המתגוררות בערים וצריכת האנרגיה בקרב משפחות כפריות ירדה בשיעור גדול יותר מאשר בקרב משפחות עירוניות.
2. השפעת עליית המחירים על צריכת אנרגיה בקרב משפחות עירוניות הנכללות בעשירוני ההכנסה הנמוכים הייתה גדולה יותר מאשר בקרב משפחות עירוניות הנכללות בעשירוני ההכנסה הגבוהים. בכפרים הייתה ההשפעה הפוכה.
3. השפעת עליית מחירי החשמל על צריכת החשמל בכל המשפחות (הן בערים והן בכפרים) הייתה רבה יותר מאשר השפעת עליית מחירי הדלק והגז הטבעי על צריכתם.

הדוח קובע, כי שיעור הוצאות האנרגיה מסך כלל הוצאות המשפחה גבוה יותר בקרב בעלי הכנסה נמוכה מאשר בקרב בעלי הכנסה בינונית וגבוהה. שיעור ההוצאות, שאינן קשורות לתחום האנרגיה, מסך כלל הוצאות המשפחה גבוה יותר בקרב בעלי הכנסה גבוהה ובינונית מאשר בקרב בעלי הכנסה נמוכה.

בעוד שהוצאות משפחות עירוניות לטובת חשמל ודלק גבוהות יותר מאלה של משפחות כפריות, הרי שהוצאותיהן של משפחות כפריות לטובת גז טבעי גבוהות מאלה של משפחות עירוניות.

השפעת עליית המחירים על משפחות עירוניות הנכללות בעשירונים הנמוכים גבוהה מהשפעתה על משפחות עירוניות המשתכרות שכר גבוה, כלומר: עליית מחירי האנרגיה הביאה לירידה גדולה יותר בצריכת אנרגיה בקרב משפחות עירוניות המשתכרות שכר נמוך יחסית למשפחות עירוניות המשתכרות שכר גבוה. במשפחות כפריות, לעומת זאת, הייתה השפעת עליית המחירים בקרב בעלי הכנסה גבוהה רבה יותר מאשר בקרב בעלי הכנסה נמוכה, כלומר: עליית מחירי האנרגיה הביאה לירידה גדולה יותר בצריכת אנרגיה בקרב משפחות כפריות המשתכרות שכר גבוה יחסית למשפחות כפריות המשתכרות שכר נמוך.

השפעת עליית מחירי האנרגיה על משפחות עירוניות המשתכרות שכר נמוך היתה גדולה יותר מאשר השפעתה על משפחות כפריות המשתכרות שכר נמוך.

דוח המרכז למחקרים קובע, כי עליית מחירי האנרגיה כמעט ולא השפיעה על הרגלי הצריכה של האזרחים. אף על-פי שעליית המחירים השפיעה גם על מחירי מוצרים, שאינם קשורים לתחום האנרגיה, כגון: מזון, שירותי בריאות וחינוך, הרי שהרגלי הצריכה של המשפחות כמעט ולא השתנו. בדוח נכתב, כי אם ביטול הסובסידיות והמרתן בקצבאות לאזרחים נועד לשנות את הרגלי הצריכה של האזרחים ולהגביר את היעילות, הרי שיעד זה לא מומש והרפורמה במדיניות הסובסידיות הביאה לשינוי באופן חלוקת הוצאות המשפחה יותר מאשר לשינוי במאפייני הצריכה.

לנוכח השפעותיה השונות של עליית מחירי האנרגיה על משפחות המתגוררות בערים ובכפרים ועל משפחות הנכללות בעשירוני הכנסה שונים, ממליץ המרכז להעדיף מדיניות כלכלית, שתיקח בחשבון את החלוקה הדמוגרפית והסוציו-אקונומית, על פני מדיניות כוללת אחידה ביחס לכלל האזרחים. על מנת להגביר את השפעת הרפורמה בסובסידיות על הרגלי הצריכה ממליץ המרכז לנקוט במדיניות שונה מזו הננקטת כיום, למשל: תגמול משפחות העושות שימוש במוצרי אנרגיה יעילים וחסכוניים (<http://rc.majlis.ir/fa/news/show/812947>, 7 יולי 2012).

הופסקה הפצתה של ביוגרפיה חדשה של ח'אמנהאי, שעוררה התנגדות בלשכת המנהיג

הפצתה של ביוגרפיה חדשה של המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, הופסקה בהוראת השלטונות ימים ספורים לאחר פרסומה עד להכנסת תיקונים ולתיאום פרסומה עם לשכת המנהיג.

הביוגרפיה "הסברו של שם" ("שרחי-אום", Sharh-e Esm) הוצגה לראשונה בתערוכת הספרים הבינלאומית, שהתקיימה בראשית חודש מאי האחרון בטהראן. הביוגרפיה הכוללת 766 עמודים נכתבה על-ידי ההיסטוריון הדאיתאללה בהבודי (Hedayatollha Behboudi) ויצאה לאור מטעם המוסד למחקרים פוליטיים בטהראן הקשור, על-פי כמה דיווחים שהתפרסמו לאחרונה, למשרד

המודיעין. בספר הובאו לראשונה מסמכים ותמונות, שטרם פורסמו, בנוגע לפעילות ח'אמנהאי בשנות המאבק נגד השלטון המלוכני בהנהגת השאה, מוחמד רזא פהלוי. הספר כולל, בין היתר, מסמכים של שירות המודיעין והביטחון של השאה, סאוּאֵכ (SAVAK), המתעדים חקירות, שעבר ח'אמנהאי בתקופות מעצרו בשנות השישים והשבעים, וכן תמונות מתקופות אלה.

ביומה הראשון של התערוכה הבינלאומית בטהראן נמכרה הביוגרפיה במספר עותקים רב. זמן קצר לאחר מכן נאספו, עם זאת, כל עותקי הספר והפצתו הופסקה. ימים ספורים לאחר מכן הוציא המוסד האחראי להפצת כתביו של המנהיג העליון הפועל בלשכת המנהיג הודעה מיוחדת בנוגע לביוגרפיה החדשה. בהודעה הביע המוסד את הערכתו למחבר הספר על מחקרו, אך טען, כי הפצתו לא תואמה עימו ולא אושרה על-ידו וכי הוא כולל מספר שגיאות היסטוריות ואחרות המחייבות תיקון בטרם יהיה ניתן להמשיך בהפצתו. האתר ג'רס (Jaras) המזוהה עם האופוזיציה הרפורמיסטית טען, כי הודעה זו מבטאת את הסתייגותו של המנהיג העליון עצמו מחלק מהתכנים, שנכללו בספר (ג'רס, 12 מאי 2012). גם שר ההכוונה האסלאמית, סיד מחמד חסיני (Seyyed Mohammad Hosseini), הבהיר בהודעה שפרסם, כי ספרים העוסקים במנהיג העליון מחייבים אישור מצד השלטונות, וכי משרדו מנע את המשך הפצתו עד להכנסתם של מספר תיקונים (איסנ"א, 21 מאי 2012).

בשבוע שעבר פרסם האתר www.jahadi.ir מאמר ביקורת, שעסק בביוגרפיה החדשה. מאמר זה, שהתפרסם גם באתר הרשמי של המנהיג, מבטא את ההתנגדות, שעורר הספר בקרב מקורביו. המאמר מצביע על חשיבות הספר ומביע הערכה רבה למחברו על המאמצים הרבים שהשקיע במחקרו ועל הפרטים החשובים, שחשף בנוגע לפעילות המנהיג נגד השאה ולסגולותיו הרבות, ובהן: אדיקותו הדתית, יחסו לחלשים ולמדוכאים בחברה, אנושיותו ויכולתו לשאת סבל פיזי ונפשי רב.

המאמר טוען, עם זאת, כי לא היה ראוי לכלול בספר תכנים שונים מתקופת מאבקו של ח'אמנהאי נגד השלטון המלוכני העלולים להציגו באור בעייתי. עוד נטען באתר, כי היה ראוי לתאם את פרסום הספר עם לשכת המנהיג וכי העדר תיאום כזה ניכר בתכניו. לתיאום כזה חשיבות רבה, כיוון שמי שקורא את הספר סבור, שתכניו אושרו על-ידי לשכת המנהיג, במיוחד לנוכח העובדה שהוא כולל מסמכים מסווגים רבים.

האתר גרס, כי ספר העוסק במנהיג העליון חייב להתחשב במעמדו המיוחד בכל הקשור לפרסום מידע ותמונות המתעדים אותו. במהלך המאבק, שניהל נגד השאה, יישם ח'אמנהאי את עיקרון התקיה המאפשר למאמינים שיעים להסתיר את עיקרי אמונתם לצרכי הגנה עצמית והישרדות. הדבר בא לידי ביטוי, למשל, במידע שמסר במהלך חקירותיו בסאוּאֵכ ובהודאותיו בתקופת מעצרו. כך, למשל, נטען במסמכי הסאוּאֵכ הנכללים בביוגרפיה החדשה, כי ח'אמנהאי הכחיש כל קשר למנהיג המהפכה האסלאמית, איתאללה ח'ומייני, השתמש בכינוי כבוד עבור השאה ואף העביר לו באמצעות הסאוּאֵכ הצעות לשיפור "המהפכה הלבנה", שהנהיג מוחמד רזא פהלוי בשנות השישים והשבעים.

מאמר הביקורת יוצא גם נגד מידע אישי העוסק בח'אמנהאי ונכלל בספר, כגון: הרגלו לעשן סיגריות, העוני הקיצוני בו חי בתקופות שונות בחייו, הקשיים שחווה במהלך השנים, מאמציו לגייס כספים מאנשי דת בכירים וחוסר יכולתו לממן את צרכיו הבסיסיים, ובהם: מזון ורחצה. גם תמונות, שהתפרסמו בספר, ובהן תמונה המתעדת את ח'אמנהאי בתקופת מעצרו כשהוא ללא זקן ושפם, עוררו התנגדות. פרסום מידע ותמונות אלה עלול, לטענת האתר "ג'האדי", לשרת את מתנגדיו של המנהיג העליון, לשים אותו ללעג ולפגוע בכבודו.

עוד נטען באתר, כי חלק ממסמכי הסאואכ, שהובאו בספר, אינם אמינים וכי המנהיג העליון עצמו הכחיש בעבר חלק מהמידע הקשור בו ומופיע במסמכים אלה. גם חלק מהפרטים המופיעים בראיונות, שקיים מחבר הספר עם אישים שונים, אינם מדויקים (1) <http://www.jahadi.ir/titr1/9104111>, יולי 2012).

תמונת ח'אמנהאי המופיעה בביורפיה החדשה

ההתנגדות, שעוררה הביורפיה החדשה, ומניעת הפצתה מהווים ביטוי נוסף למאמץ למנוע כל מידע, שעלול לפגוע במאמצי המשטר להאדיר את דמותו של ח'אמנהאי. מאמצים אלה, הכוללים אף ניסיונות לייחס לו תכונות על-אנושיות, גברו באופן משמעותי בשנתיים האחרונות בתגובה ישירה להחרפת קריאות התגר על מנהיגותו הפוליטית ועל סמכותו הדתית.

ביקורת חריפה מצד הממסד הדתי על החלטת ליגת העל בכדורגל לקיים משחקים במהלך הרמדאן

כונת התאחדות הכדורגל האיראנית לקיים את משחקי ליגת העל במהלך חודש הרמדאן מעוררת ביקורת גוברת מצד הממסד הדתי. שני אנשי דת בכירים פסקו בשבוע האחרון, כי קיום משחקי הליגה במהלך חודש הצום מנוגד להלכה המוסלמית.

איתאללה נאצר מכארם-שיראזי (Ayatollah Nasser Makarem Shirazi) הביע בשבוע שעבר צער על החלטת התאחדות הכדורגל לקיים את משחקי ליגת העל במהלך חודש הרמדאן ופסק, כי על המוסלמים להקפיד על שמירת תרבותם האסלאמית ולהימנע מקיום משחקי כדורגל במהלך חודש הצום. בתשובה לשאלתה הלכתית, שהופנתה אליו בעניין זה, הביע איש הדת השמרני הבכיר פליאה מכך, שהרפובליקה האסלאמית אינה מקפידה על אכיפת הצום כראוי בעוד ששכנתה, תורכיה, הודיעה על ביטול משחקי הכדורגל במהלך הרמדאן. בהתייחס לטענת ראשי התאחדות הכדורגל בנוגע לצורך לקיים את המשחקים במועדם על מנת להיות מתואמים עם תוכנית המשחקים של התאחדות הכדורגל של אסיה פסק מכארם-שיראזי, כי על איראן להודיע למרכזי הספורט העולמיים, שתרבותם אינה מאפשרת להם לקיים משחקי כדורגל במהלך הרמדאן (תאבנאכ, 2 יולי 2012).

איש הדת הבכיר, איתאללה צאפי גלפאיגאני (Ayatollah Safi Golpaygani), קרא, אף הוא, שלא לקיים משחקי כדורגל במהלך הרמדאן. בפסיקה הלכתית, שפרסם גלפאיגאני בעניין זה, קבע איש הדת, כי השמירה על הזהות והעצמאות האסלאמיות ועל המסורות הדתיות חיונית עבור המוסלמים המאמינים וכי יש להקפיד עליהם בכל דבר ועניין. הוא הביע את ביטחונו, כי מארגני המשחקים רואים בשמירה על תרבות האסלאם ועל כבוד הרפובליקה האסלאמית חשיבות רבה יותר מכל דבר אחר, וכי אם הם יפעלו בניגוד למסורות האסלאמיות, הצעירים המאמינים באיראן לא ישתפו עימם פעולה (תאבנאכ, 3 יולי 2012).

במאמר, שפרסם חג'ת אל-אסלאם חסיני עארף (Hojjat-ol-Islam Hosseini Aref) באתר אגודת אהל אל-בית (Ahlulbayt, www.abna.ir, 1 יולי), העלה איש הדת טיעונים שונים נגד קיום משחקי כדורגל במהלך הרמדאן. עארף ציין, כי בשנות השמונים בוטלו משחקי הכדורגל במהלך חודש הרמדאן על מנת לאפשר לשחקנים הזדמנות לקיים את הצום כראוי, אך למרבה הצער בשנים האחרונות מתקיימים משחקי ליגת העל גם במהלך ימי הצום. הוא הצביע על כמה השלכות שליליות הנגרמות כתוצאה מכך. ראשית, השחקנים והסגל המקצועי של קבוצות הכדורגל חייבים לשבור את הצום כדי לשמור על

מוכנותם הפיזית לקראת המשחקים המחייבת אותם להמשיך באימוניהם כרגיל. שנית, שבירת הצום מסבה פגיעה מוראלית ונפשית לשחקנים הנדרשים להפר את החוק האלוהי.

הצום הוא אחד ממצוות היסוד באסלאם ומי שמאלץ את השחקנים לשבור את הצום כדי להיענות לתקנות וללוחות זמנים שונים אינו יכול לצפות מהם להקפיד על כללי המוסר במגרשים בתוך איראן או לשמש כשגריר הרפובליקה האסלאמית במגרשים בחו"ל. שלישית, הפרת חוקי האסלאם פוגעת גם במנהלי קבוצות הכדורגל, שצריכים להכריע בין הצורך לקיים את הוראות הדת לבין הצורך לנהל משחקים בהתאם להנחיות שקיבלו. רביעית, שבירת הצום על-ידי השחקנים משפיעה לרעה גם על הצעירים, שבאים לצפות במשחקי הכדורגל ורואים כיצד השחקנים, המהווים עבורם מודל לחיקוי, מורדים בחוק האלוהי. חמישית, קיום משחקי כדורגל במהלך הרמדאן גורם לכך, שהצעירים יעדיפו ללכת לאצטדיונים או לצפות במשחקים בטלוויזיה במקום ללכת למסגדים ולקרוא בקוראן.

חג'ת אל-אסלאם עארף התייחס לטענת התאחדות הכדורגל, כי קיום המשחקים ברמדאן הכרחי כדי לעמוד בלוח המשחקים של התאחדות הכדורגל של אסיה, ואמר, כי על האיראנים לבטא מחויבות לדתם ולא לחוקים, שניכפו עליהם מצד מי שאינו מוסלמי. זאת ועוד, דחיית המשחקים במספר שבועות אינה מנוגדת לתקנות הבינלאומיות ולראיה, גם תורכיה ואיחוד האמירויות הערביות החליטו לדחות את משחקי הליגה עד לתום חודש הרמדאן.

על אף הביקורת מצד אנשי הדת הודיע ראש ארגון ליגת העל בכדורגל, על-אם-רזא בהרואן (Gholam-Reza Behravan), כי אין כוונה לדחות את משחקי הליגה. בראיון לסוכנות הידיעות פארס אמר בהרואן, כי כמה מועדוני כדורגל ביקשו, שלא לערוך את משחקי הליגה במהלך הרמדאן, אך הוחלט לקיימם בהתאם לתוכנית המקורית (פארס, 3 יולי 2012). משחקי ליגת העל הכדורגל יחלו ב-19 ביולי (יומיים לפני תחילת הרמדאן) בהשתתפות 18 קבוצות.

אין זו הפעם הראשונה שכדורגל וחודש הרמדאן מעוררים סערה באיראן. לפני שנתיים הושעה כוכב הכדורגל האיראני עלי כרימי (Ali Karimi) מקבוצתו סטיל אזין (Steel Azin) טהראן, לאחר שלא הקפיד על צום הרמדאן.

תמונות השבוע: עוני בכפר באסלאמשהר שליד טהראן

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR

MEHR